

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K  
 1/2 . . . . . 10 „  
 1/3 . . . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiškem“, in „Kažipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici številka 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Polit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

# SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

## Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnina in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge roči, katere n spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiussi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

## Šest suhih let.

Drugo zasedanje deželne zbornice.

(Dalje.)

Pri razpravi o proračunu za leto 1902. se je povdarjalo z napredne strani, da se naš proračun da deliti tako: eno tretjino se da v dobrodelne namene, drugo tretjino za uk, tretjo za melioracije. Za poljedelstvo je bila določena izjemoma svota 43.000 K v proračunu; po shodih pa se vendar kriči, da je kmet podlaga vsemu! Ali tudi v tej svoti ni zneska, ki bi pospeševal produktivno stran kmetovalca.

Poslanec Štrekelj se je zavzel za vinogradništvo; naj se vendar že začne vpoštevati v večji meri, kakor pač zasluži. Zahteval je, naj se poviša znesek za vinogradnike od 20.000 na 50.000, češ, za druge malenkostne reči je polno denarja, za tako važno ga ni. Ako bi bili Lahji v takem položaju, bi kričali, da bi se jih moralo kamenje usmiliti. Deželni zbor je imel za regulacijo Berse hitro 25.000 K; ko se je hotelo pridružiti tem prispevek za regulacijo Šjaka, se ga ni dalo doseči in ko je hotel Štrekelj povišati prispevek za vinogradništvo, so se upirali Lahji in predlog Štrekeljev je padel z glasovi Lahov in slovenskih klerikalcev.

Takrat so pokazali slovenski klerikalci, kakšni prijatelji so našemu vinogradniku. Tako nujna potreba, in niti ne glasujejo za njo! Kaj šele da bi se bili že poprej pobrigali ter pripravili Lahe do tega, da bi se bili udali za povišanje. Klerikalci so bili pač zvezani z Lahji. Zato bi bila še toliko večja njihova dolžnost, že poprej pobrigati se, da se doseže vinogradniku v pomoč večja svota za brezobrestna posojila. Toda ne. Nič se niso brigali za vinogradnike. Pred volitvami so obljubovali, kako da bodo pospeševali vinogradništvo ter kako pojedejo na roko trpečemu kmetu-vinogradniku, ali ko je bilo čas kaj storiti, so molčali. Seveda! Zveza Gregorčiča s Pajerjem se glasi tako, da se uda Gregorčič v vsem ter da dela Pajer, kar hoče. Ker

pa on ni hotel dati večjega zneska za vinogradnike, ker bi prišel denar v prid Slovincem, je moral iti z njim tudi dr. Gregorčič s svojimi pajdasi. To je bil žalosten trenutek v deželni zbornici, ko je padel Štrekeljev predlog z glasovi Lahov in slovenskih klerikalcev. Štrekelj je predlagal povišek s povzdignjenim glasom — zdelo se je, kakor da so osredotočeni v njem obupni klici potrebnih vinogradnikov! — ali doseči ni mogel nič. „Ljudski osrečevalci“ z „ljubljenecem naroda“ na čelu so bili proti njemu.

Tako se je delalo za kmeta v minolem deželni zboru.

Proračun je bil seveda potrjen. Potrebščine so znašale K 998.054, pokritje 369.614 K. V pokritje primanjkljaja se uvedejo doklade in davščine: doklada na izravni davek 18%, na zemljarino, 20%, na hišno razredarino in najemnarino, 25%, na pridobnino in dohodnino, 30%, na erarsko užitnino, 1 K za pivo.

### Tretje zasedanje.

Da se reši proračun za leto 1903., je bil sklican deželni zbor 22. decembra 1902.

Deželni proračun je izkazoval potrebščine K 1.100.351 (med temi 117.109 izrednih stroškov); pokritja je bilo K 378.395. Primanjkljaj K 721.956 se pokrije z dokladami: 20% od zemljarine, 20% od hišarine in najemnarine, 30% od pridobnine in dohodarine, 100% od drž. užitnine, deželne davščine K 140 od piva. V proračunu smo prišli prvič do milijona kron.

Čitatelji vidijo, kako rastejo davki. Da bi pa to prikrili, so peli klerikalni listi slavospeve „krščanskim“ poslancem, kako da delajo za ljudstvo ter tako da razbremenjujejo davkoplatevalca. (Pride se.)

## Deželnozbornske volitve.

(Konec.)

§ 50.

Po končani volitvi se sklene o njej pisani zapisnik in člani volilne komisije, volilni komisar in zapisnikar ga podpišejo z glasoval-

nimi zaznamki vred; priloživši mu volilni listnik, glasovalni zaznamek in podpisane glasovnice, veljavne in tudi za neveljavne spoznane glasovnice, — pri volitvah veleposestva tudi morebitna pooblastila — se skupno zapečati. Na spis se postavi napis, ki pove vsebino, in se izroči volilnemu komisarju.

Volilni komisar mora poslati volilni spis, ako je izvolitev poslanca ali poslancev z volitivjo končana, deželni politični oblasti; ako se pa za isto volitev glasuje v več nego v enem volilnem zborovanju, volilnemu komisarju, ki je odrejen za glavno volilno komisijo.

Ako volilnih spisov ne podpišejo vsi člani volilne komisije, se mora razlog tega navesti v volilnem zapisniku.

§ 51.

V slučajih, ko se glasuje za isto volitev v več nego enem volilnem zborovanju, mora skupni uspeh vseh glasovanj skupaj poizvedeti glavna volilna komisija, katera mora v ta namen prevzeti volilne spise, ki jih vpošljejo posamezne volilne komisije komisarju, postavljenemu za označeno komisijo.

Glavna volilna komisija se zbere v navzočnosti komisarja v to določenem kraju, in je sestavljena iz 5 članov, in sicer iz župana občine, kjer je sedež glavne volilne komisije, ali iz njegovega namestnika, kateri določi župan, iz dveh članov, ki jih izvoli dotični občinski zastop in iz drugih dveh članov, katere imenuje volilni komisar; člani komisije se morajo izbrati izmed volilcev dotične volilne skupine v kraju, kjer je sedež glavne volilne komisije.

Predsednika glavne volilne komisije izvolijo člani komisije izmed sebe z relativno večino glasov.

Med poizvedbo volilnega uspeha imajo le volilni komisar in člani komisije pristop v lokal te komisije.

Glavna volilna komisija mora sestaviti uspehe volilnih opravil, ki so jih ustanovile posamezne volilne komisije, ne da bi se spuščala v pregledovanje uradnih dejanj teh komisij.

Ko se poizve skupni uspeh volitve, sklene se dotični zapisnik, člani volilne ko-

misije, volilni komisar in zapisnikar ga podpišejo, in, priloživši mu volilne spise, ki so došli od posameznih volilnih komisij, se zapečati. Na ves spis se nadene nato napis, ki pove vsebino, in potem se izroči volilnemu komisarju, ki mora vpslati vse spise deželni politični oblasti.

Predsednik glavne komisije razglasi uspeh volitve, ko se je odprl lokal glavne volilne komisije.

§ 52.

Predstojnik deželne politične oblasti izda in vroči, ko je vpogledal volilne spise, došle na to oblast, vsakemu izvoljenemu poslancu, ako so dani pogoji, določeni za izvoljivost in ni nikakega razloga za izključenje po § 22., volilno potrdilo.

To potrdilo daje izvoljencu pravico vstopiti v deželni zbor in utemeljuje domnevanje, da je njegova izvolitev veljavna, dokler se ne proglasi neveljavnost izvolitve.

§ 53.

Vse volilne spise mora poslati predstojnik deželne politične oblasti deželnemu odboru, ki jih pregleda in poroča o njih deželnemu zboru, kateremu pristojna odločitev o dopustitvi izvoljenih.

Ako se izkaže dvojna izvolitev, mora izvoljenec izjaviti najpozneje 8 dni potem, ko se ustanovi novoizvoljeni deželni zbor, in v slučaju dopolnilne volitve, po prvem sklicanju deželnega zbora, katero izvolitev sprejme. Ako se ne poda ta izjava tekom te dobe, odloči se z žrebom, — katerega potegne deželni glavar v javni seji, — katera volitev ima veljati.

Gledé na ta način izpraznjenega mesta poslanca, razpiše se nova volitev.

§ 54.

Prememba volilnega reda.

Za deželnozbornsko sklepanje gledé premembe deželnega volilnega reda je potrebna navzočnost najmanj treh četrtin članov deželnega zbora in pritrditev najmanj dveh tretjin navzočih članov.

## Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

### „Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

### ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Z onim, ki se imenuje grof La Fère.  
 — To sem jaz, pravi Athos; in kako je ime temu fantu?

— Grimand.  
 — Ah! vsklikne Athos ter pobledi. Že nazaj? Kaj se je pač pripetilo Bragelonnu?

— Naj pride noter, pravi d' Artagnan, naj pride! Toda Grimand je bil že nad stopnicami ter čakal pred vrati; planil je v sobo ter odslovil gostilničarja z migljajem.

Gostilničar je zaprl vrata za seboj: štirje prijatelji so bili polni pričakovanja. Njegovo razburjenje, njegov bled, s potom oblit obraz, njegova zaprašena obleka, vse je naznanjalo, da je prinesel neko važno in strašno novico.

— Gospodje, je izpregovoril, tista ženska je imela sina; — tigrinja je imela mlado; otrok je postal mož, tiger je na ropu, prihaja k vam, čuvajte se!

Athos je pogledal prijatelje z žalostnim nasmehom. Porthos je potipal, kje je njegov meč, ki je visel na zidu, Aramis je prijel svoj nož, d' Artagnan se je dvignil.

— Kaj hočeš reči s tem? vsklikne d' Artagnan.

— Da je sin one milady odšel in Anglije, da je sedaj v Franciji, da pride v Pariz, če ni že tukaj.

— Vraga! reče Porthos, ali je to gotovo res?  
 — Gotovo, odvrne Grimand.

Dolg molk je nastal po tej izjavi. Grimand je bil tako usopljen, tako utrujen, da se je zgrudil na stol.

Athos je nalil kozarec šampanjca ter mu ga dal.

— No torej! izpregovori d' Artagnan, recimo, da živi, prav, da pride v Pariz! Videli smo pač že druge može! Naj le pride.

— Da, pravi Porthos ter pogleda ljubeznivo svoj meč, ki je visel na zidu, mi ga pričakujemo: naj le pride!

— Sicer je pa še otrok, pristavi Aramis. Grimand plane pokoncu.

— Otrok! Ali veste, kaj je naredil ta otrok? Preoblečen v meniha je zvedel celo dogodbo, ko je spovedoval béthunškega rablja, in ko ga je spovedal, ko je zvedel od njega vse, mu je za odvezo zasadil to-le bodalo v prsi. Glejte, še je rdeče in mokro, kajti ni še trideset ur, kar sem ga potegnil iz rane.

In Grimand vrže na mizo bodalo, ki ga je pozabil menih v rabljevi rani.

D' Artagnan, Porthos in Aramis vstanejo ter pohite skoro nehote k svojim mečem.

Athos sam ostane na svojem sedežu, miren in zamišljen.

— In praviš, da je preoblečen v meniha, Grimand?

— Da, v avguštinca.

— Kakšen človek je?

— Moje velikosti, kakor mi je pravil gostilničar, suh, bled, svetlomodrih oči in svetlih las.

— In... ni videl Raoula? vpraša Athos.

— Nasprotno, srečala sta se, in vikomt sam ga je peljal k postelji umirajočega rablja.

Athos vstane molče ter si opaše svoj meč.

— Ah, gospodje, pravi d' Artagnan ter se poskuša smejeti, ali veste, da smo podobni babnicam! Mi, štirje možje, ki smo stali pred vojskami, ne da bi trenili z očesom, trepečemo sedaj pred otrokom!

— Da, pravl Athos, a ta otrok prihaja v imenu božjem.

In odšli so naglo iz gostilne.

VIII.

### Pismo Karla I.

Sedaj naj biagovoli čitatelj prekoračiti z nami Seine ter nas spremiti do vrat karmolitskega samostana v ulici Saint-Jacques.

Enajsta ura dopoldne je, in pobožne sestre so bile ravnokar dale brati mašo za bojno srečo Karla I. Po končani pobožnosti sta se vrnili dve ženski, ena starejša, druga mlada, oblečeni črno, prva kakor vdova, druga kakor sirota, v svojo celico.

Starejša ženska je pokleknila na klečalo iz barvanega lesa, mlajša se je naslonila par korakov od nje na stol ter ihtela.

Žena je morala biti nekoč lepa, toda videlo se je, da so jo solze postarale. Deklica pa je ljubka, in solze jo narede samo še lepšo. Žena je kazala kakih štirideset let, deklica pa štirinajst.

## Po umoru portugalskega kralja in prestolonaslednika.

Umor je pripravil anarhist Pereira. Nameravali so umoriti celo kraljevsko rodbino. Policija sodi, da se je udeležilo zarote 30 oseb.

Kočijaž, ki je vozil kočijo ob usodepolni smrtni vožnji portugalskega kralja in prestolonaslednika, je izginil. Peljal je hitro kočijo v arsenal, na to pa je izginil.

Novi kralj je bil meseca novembra star 18. let. Njegovi učitelji in profesorji so bili vedno zadovoljni z njim. Osobito ga veselili mornarica. Manuel je bil mornariški častnik in je nosil navadno obleko mornariškega častnika. Kralj Manuel ni vojaško vzgojen. Izobražen je v leposlovju, slikanju in v godbi. Ljubi potovanje in morje.

Republičanska stranka je izdala oklic, da odklanja vsako odgovornost za umor.

Dva pehotna polka so za kazen premestili iz Lizbone, ker sumijo, da sta v zvezi z napadom.

Odbor naprednih disidentov je sklenil, da je pripravljen podpirati novo vlado pod pogojem, da izpusti politične jetnike in pregnance na svobodo in da jim povrne pravice, ter da odmakne vse diktatorične in svobodo ubijajoče odredbe. Zdi se, da so morilci silno škodili republikanski stranki. Voditelj republikancev obsoja umor na kralja in prestolonaslednika in da padec Franka pomenja premirje.

Novo ministerstvo je sestavljeno. Ferreria do Amaral prevzame predsedstvo in notranje stvari.

„El Mundo“ poroča iz Lizbone: Novi ministerski predsednik je izdal energične odredbe, da prepreči vsako vstajo. 34 političnih jetnikov, ki se nahajajo na nekem portugalskem parniku in ki so namenjeni za deportacijo, odpeljejo v ječo v Afriko.

„El Mundo“ poroča, da se je revolucionarno gibanje povsem na tih pripravljalo pod vodstvom urednika nekega republikanskega lista. Revolucionarji so baje nameravali proglasiti republiko, kajti diktatorično postopanje Franka jih je razkačilo do skrajnosti. Nakupili so orožje, ki so je očitno dovoljali tihotapci, ter so urednici svoj načrt. Nova vlada nepove volitve za 15. aprila, ustava se popolnoma obnovi. Proglašena bo nova splošna amnestija. Osebe zaprte radi političnih zločinov in radi tiska pridejo pred redno sodišče.

Pogreb kralja in prestolonaslednika je uradno določen na soboto predpoludne in se bo vršil najslavesneje. Zdravstveno stanje kralja Manuela se je znatno zboljšalo.

Iz dobro obveščenega vira poročajo, da vlada po vsej Portugalski mir.

Zadnje vesti iz Portugalske pravijo, da je bilo aretiranih mnogo častnikov različnih stopinj ter edvedenih v trdnjavo Santarome. Ob napadu množice na hišo Franka je policija ubila mnogo napadalcev, vendar ni možno radi strogosti cenzure seznaniti za število. Policija je v raznih delih mesta zaplenila mnogo orožja in razstreljivih snovi. Vsi politični jetniki so še zaprti v Fortu Monte Santo. Nekoliko republikanskih voditeljev je pobegnilo v Badajoz.

## DOPISI.

### Iz goriške okolice.

Iz št. Andreža. — Skoraj bi ne vedel oziroma se nadejal, da se v naši občini še udobi „liberalna družba“, pa vendar je, po izvestju naših pobožnih klerikalcev, uže 3 leta ta „liberalni zmaj“ v št. Andrežu, kakor pravi dopisnik iz št. Andreža v listu „Gorica“ z dne 11. m. m. Dopisnik misli namreč si izliti svojo sveto jezico na tukajšnje „Bralno in pevsko društvo“, ali do prave žile ne more priti. Zato se pa zaletava v posamezne osebe, koje na mrežo lovi. Ali zapomni naj si oziroma zapomnijo naj si, da: „Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade“.

Kar se tiče pa cerkvenega petja, je Bralno in pevsko društvo res uže pred 2 letoma si omislilo cerkveno petje pomnožiti oziroma sodelovati, za kar so se uže potrebni koraki napravili. A naše slavno županstvo se je proti temu najodločneje uprlo, — zakaj?? — da smo bili prisiljeni izostati, akoravno bi društvo nobene odškodnine za to ne zahtevalo in bi slišali tudi lepše petje in orgljanje, ker do sedaj nismo še slišali vsch glasov odprtih. Če pride kak glasbenik v cerkev po-

slušat, bo moral zbežati, ker ga bodo ušesa bolela. Jaz mislim, da bi zadostovale stare orglje za tako orgljanje in bi ne bilo potreba toliko denarja zavreči v Italijo po nepotrebnem za nove orglje, da se po novih piščalkah prah lovi, tako da bo morala občina še plačevati za čiščenje istih.

Ker ni letos društvo naredilo nobenih korakov radi cerkvenega petja, ker ve, da so vsa pota brezuspešna, zato so pa tembolj ošabni, cerkveni pevci namreč, in starešine z njimi vred, tako da so na dan Novoga leta, ko so vdobili platilo za njih cerkveni trud, kar hoteli biti gospodarji v neki krčmi. Bilo je namreč tako. Cerkveni pevci so peli neko narodno pesem. Bil je tam slučajno neki član „Bralnega in pevškega društva“. On jim je rekel, da niso pravilno peli, kar je tudi eden njih to potrdil. Drugi cerkveni pevec in obenem tudi starešina pa je kričal in se penil od jeze na tega člana: „Vrže ga ven!“, drugi pevci in starešine ravnokako in da je „špijon“. Zakaj pa so mu dali tisti izraz, vprašam?; kaj so imeli s kakšno tajno stvarjo opraviti, da ga tako imenujeje? — Neki starešina pa, ki je hotel biti svoj čas župan v občini in ki se prišteva k najbolj cenjenim in olikanim v občini, je rekel članu „B. i. p. d.“: „Kjer je Vaše društvo pelo, ga je povsod p. . . .“, to so besede modrega občinskega starešine. Mar bi bil raje pogledal svoje „Bralno in tamburaško društvo“ in pevsko društvo pustil pri miru, ker ni bilo še nikjer na takšen način osramočeno, kakor od omenjenega starešine. Vprašam ga pa, naj pove eden sam slučaj, kakor se je on izrazil.

Taki so naši zagrizeni klerikalci!

Javni predpustni ples priredijo fantje iz Ozeljana v nedeljo 9. februarja na Veliki Otavi. Pri plesu svira oddelek Sokolske godbe iz Prvačine.

### Iz ajdovskega okraja.

Iz Gabrja pri Ajdovščini. — Naše bralno in pevsko društvo je imelo dne 5. januarja svoj letni občni zbor, na katerem so bili izvoljeni: za predsednika g. Vek. Benko, podpredsednik Franc Kos, odborniki: Franc Nusdorfer, Karol Ukmar, Jožef Pegan; blagajnik Jožef Turk in pregledovalca računov Franc Turk in Alojzij Nusdorfer. Društveni predsednik prevzame obenem društveno petje in tajništvo. Društvo je sklenilo, da priredi ob pustu ples v prostorih Franca Ukmar, na katerega se vabi bližnje okoličane. Pri plesu se bode nabiralo darove za nabavo društvene zastave.

Letos poteče deset let, odkar je ustanovljeno naše društvo. Desetletje se bode slavilo z veselico dne 3. maja, nakar opozarjamo še sedaj bližnja bratska društva, da ne bi prirejala na ta dan veselice.

Iz Gabrja pri Ajdovščini. — V nedeljo t. j. 26. januarja smo imeli tukaj komedijo; ustanavljali so naši pristni katoličani svoje slovenske katoliško združbarsko društvo — pardon — izobraževalno. Društvo je prepotrebno, uspebi velikanski, kar vlija se izobraženost v prazne buče, tako da oni, ki se udeleži le enega shoda, je kar preroben na duši in na telesu pa tudi na pameti. Glavni kolovodja, vdeležnik slavnega izobraževalnega kurza v Gorici, nam je pokazal takoj po končanem ustanovnem občnem zboru omenjenega društva, kako je visoko šolana „pršona“ ter da zna po klerikalnem receptu obljubovati klofute, dajati psovke itd. Ker je omenjeni nekomu zaračunal previsoko psovke, tako da ni bil prizadeti zadovoljen, dalo se je stvar pred sodišče, da ono odmeri takso za psovke.

Kaj ne, lepo izobraževalno društvo ali kakor so to ljudje krstili „združbarsko“ društvo in to po pravici, ker tu ni klerikalcev, razen dveh „kurzarjev“, ki so gledali krvavo opero v Gorici in pa naš nunc, ki ga tudi dobro poznate, saj mož se rad kopa v „Soči“.

Z Vipavskega. — „Prismojenec“ je začel sedaj kazati ljubezen do učiteljstva. Kje sta Likar in Rustja? Kje je kršč. misleče učiteljsko društvo?

V vsakem sestavku šunta proti učiteljstvu in njegovim plačam ter na vse načine mrcvari učiteljstvo, ki neče vkloniti tilnika pod farski jarem. Ti božji namestniki, ki pišarijo umazano cunjjo, pa ne povedo, kako oni žive brez dela v obilnosti vseh zemeljskih dobrot. Ne povedo, da jih mora kmet mastno plačevati in jim polniti nenasično bisago in da so še lani pritisnili državo in torej tudi kmeta za novih 11 milijonov davka,

ki gre v njih nenasične žepce. Ne povedo, da zraven tega fehtajo od kmeta še vino, žito, jajca, jezike in sploh vse, kar je vžitno in da mu pri vsaki priliki pregledajo še mošnjček, če bi v njem tičal kak belič. Vidijo le tistega, ki za stalno, enojno in skromno plačo revno preživlja svojo družino in ki vse, kar dobi, pusti v vasi med svojim ljudstvom. Naj pove umazana cunjja, da bi učitelj bil raje od države plačevan, da bi bilo to zanj bolje in za kmeta, kateremu bi se s tem davčno breme olajšalo.

Hudobnež dere naprej in mu ni mari za resnico in korist svojega bližnjega!

Pod Čavnom. — Koscev v Kamnjah je zdaj v svojem elementu: volitve, to je zanj! Ubolega župana, ki so ga naprednjaki volili, je spravil popolnem pod svoj frak. Kupil je tudi neki instrument, lajno ali kali. On gode in piska kakor tičar sinicam, ljudje pa hodijo zvečer poslušat to piskanje, ki seveda diši tudi po politiki. Marijina družba, devičarji, lajna, društvo „kmečka jeza“ in vse služi s posojilnico vred za „izobraženje“ vrlih Kamencev. Glejte, ljudje, da ne pride spoznanje prepozno! Pri delu pomaga Koscu tudi nama od Rebka, kjer marsikateri naprednjak pusti še vedno kak krajcar; a v zahvalo ga opleta s svojim klerikalnim jezikom, kateri se nikoli ne vtrudi. Prav bi bilo, da bi tam pustili le Koscu prostor za „politiko“.

V zadnjem „Prim. listu“ piše nekdo iz Zabelj, da je učitelj M. govoril, da bi si štel v sramoto biti klerikalec itd. Približno bo vse to resnično. Da bi pa dotični učitelj prosil, naj se, kar je rekel, ne izda, je pa laž. In tudi tukaj se vidi, kako zavržen človek je klerikalec, ki se prav nikoli ne more sprizniti z resnico...

### Iz tolminskega okraja.

Veselica v Zatočminu se bode vršila v nedeljo 9. t. m., in sicer v gostilni pri Žefču.

### Da so neznatni vzroki



dostikrat velikega pomena, se je pokazalo večeraj pri seji državnega zbora. Poslanec Mokar je nameraval važen govor, a se je prebudil zjutraj ves hripav. Kaj sto? Poslal je nemudoma v bližnjo vino po Fayove pristne Sodenske pastile, katerih je povžil nekoliko v gorkem mleku, ostale pa je vzel seboj k seji. — No, in kako je govoril, to vam je znano! Govor je bil važna politična zmaga, do katere so pripomogle Fayove pristne Sodenske pastile. Dobe se za K 1.25 po vseh lekarnah, drogerijah ter v trgovinah z mineralno vodo. 6.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 27.

### Družba sv. Cirila in Metoda.

Nov časopis „Slovenski Branik“ je ravno kar izšel. Slovenske rodoljube opozarjamo na ta list, ki bode jasno kazal pozicije in boje našega naroda v obmejnih krajih. To bi pač moralo zanimati vsakega zavednega Slovenca! ne smelo bi biti nobene zavedne družine brez tega časopisa, zato upamo, da kdor ga ne dobi, se takoj naroči nanj. Shajal bo vsak mesec in bo veljal za celo leto 2 K 40 vin.

188. vodstvena seja družbe sv. Cirila in Metoda z dne 31. prosinca t. l. se je bavila s proračunom za leto 1908. Družba bo potrebovala letos okroglo 100.000 K, nepokritih je 16.000 K in zato se mora pomnožiti izdatno slovenska požrtvovalnost. Sprejme se nasvet, da se naprosi lastnik kinematografa Edison, da napravi vsak teden po eno predstavo na korist družbi sv. Cirila in Metoda. Poslovnik organizacijskega odseka se odobri. Stavijo se predlogi zaradi denarne podpore neki šoli na Štajerskem. Odpoved šolskih sester na Muti, ki so naznanile, da odidejo o Veliki noči, se vzame na znanje in se sklene, da se mesto nadučitelja takoj razpiše. Obrok za prošnje do 16. dne svečana.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje s tem službo učitelja, oziroma nadučitelja na enorazredni ljudski šoli na Muti, ki jo namerava razširiti v mešano dvorazrednico. S to službo so združeni prijemki, katere imajo na Štajerskem učiteljevoditelji na dvorazrednih ljud. šolah I. razreda. Poleg tega prosto stanovanje, eventualno stanarino v znesku 300 K. Prednost imajo tisti prosilci, ki so večji delovanja na šolskem vrtu. Službo je nastopiti o Veliki

noči, ko se prične novo šolsko leto. Tozadevne prošnje opremljene s potrebnimi dokazili naj se pošljejo do 16. febr. t. l. na družbeno pisarno v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani javlja, da namerava ustanoviti več knjižnic za mladine po obmejnih krajih. Vsled tega se obrača s prošnjo na slovenske rodoljube, da naj nam blagovolijo poslati nekaj mladinskega čtiva „Otroške vrte, Angeljčke i. t. d., da nam na ta način pomagajo vzbuditi narodno zavest.

### Zveza narodnih društev.

Društvo „Ipava“ v Mirnu je imelo 2. febr. t. l. svoj redni občni zbor, pri katerem je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Pavel Faganeli, podpreds. Iv. Leštan, tajnik Anto Faganeli, blagajnik Vinko Ferletič, odborniki: Pavlin Ivan, Tomsit Andrej, Simolič Jožef, Devetak Jožef, Frandolič Miha, Franc Turel.

Čitalnica na Grahovem vabi na plesno zabavo, ki bo 23. svečana v gostilni pri Brišarju. Vstopnina za člane 1 K 20 vin., za neude 1 K 80 vin. Pri plesu bode svirala vojaška godba iz Gorice. Med odmorom šaljiva pošta in šaljiva tombola. Začetek ob 4. uri pop.

Narodna čitalnica pri Sv. Luciji vabi na plesni venček, kateri priredi v nedeljo 23. febr. 1908. ob 8. uri zvečer v dvorani gosp. Antona Mikuz-a. Svira oddelek voj. godbe c. in kr. pešp. št. 47. — Vstopnina: za člane 1 K, nečlane 2 K, ženske proste. Vstop dovoljen le vabljenim. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

„Slovenska čitalnica“ v Gorici vabi na plesni venček, katerega priredi dne 8. februarja v svojih prostorih. Pričetek ob 9. uri zvečer. Svira vojaška godba. Neudje naj se obrnejo glede vstopnic na kakega odbornika, ako se žele udeležiti plesnega venčka. Vstopnice se dobijo zadnje 3 dni pri društvenem slugi.

Odbor.

Bralno društvo „Lipa“ v Biljanu vabi na plesni venček, katerega priredi v soboto dne 15. t. m. od 8. uri zvečer v dvorani g. Franceta Makuc. Vstopnina: za gospode 2 K; ženske proste.

### Domače vesti.

Zborovanje narodno-napredne stranke se je vršilo danes opoldne v dvorani „Trg. doma“ v Gorici. Prišlo je okoli 150 mož z raznih strani dežele. Predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke A. Gabršček je pozdravil došle zborovalce ter podal v kratkih markantnih potezah zgodovino političnega boja od leta 1889. naprej, ko je prvi-krat zadonel klic: Proč z liberalci, proč s framacioni! Omenja svoj nastop, prebrat, bojo z Mahničem, izvolitev Gregorčiča in Coronija, odhod Mahničev pa prihod Missie, volilne boje ob volitvah v peti kuriji, ko se je zvezal Gregorčič s Pajerjem, delovanje deželnega zbora v minoli dobi. Preide na novo strujo, tako zvano agrarno, omenja veliko nezadovoljnost in opravičeno nevoljo, v kateri smo vsi edini, sliši se samo en glas: da je težak boj proti onim, ki vladajo v deželni hiši, prav, da se združimo v skupen nastop. (Glasno odobravanje.)

Treba, da se pustijo v stran malenkosti, da se združimo v odpor, da pridejo v deželni zbor novi možje. Po raznih pojasnilih in razgovorih se proglasijo kandidature: A. Gabrščekova, državnega poslanca Alojzija Streklja, Jos. Streklja, učitelja in posestnika v Komnu, s katero kandidaturom je zadovoljno tudi učiteljstvo; gledé drugih kandidatur se je razpravljalo na široko in reševalo to in ono; ker je pa naš namen izbrati ker najboljši možje, se pooblašča izvrševalni odbor, da vodi naprej pogajanja in dogovore ter sporazumno z zaupniki proglasi še ostale kandidate. Za goriško okolico v kmečkih občinah se je sprejela kandidatura kočjanskega župana Fr. Obljubka; pozneje se je izvedelo, da kandidira v veleposestvu. Zborovanje je bilo lepo, dostojno in živahno.

Slovenski veleposezniki so zborovali danes opoldne „pri Jelenu“ v Gorici. Po daljšem razgovoru so se zedili za te-le kandidate: Ignacij Kovač, župan v Ajdovščini, Frau Obljubek, župan v Kojškem in dr. Alojzij Franko, ki pa utegne kandidirati prej v kaki drugi skupini kakor tudi Obljubek. Za te slučaje so se imenovali tudi že namestni kandidati.

„Agrarci“ zborujejo danes popoldne „pri Jelenu“. Kakor se čuje, ne postavijo še danes definitivno kandidatov, ker treba še marsikaj ukreniti, predno se stopi končno s kandidati na dan.

Klerikalci so tudi danes zborovali v Gorici. Precej nuncov je privleklo nekaj nezavednih ljudi v mesto, katerim so naznanili, da morajo voliti že znane kandidate. Vzeli so v listo kandidatov za goriske župane občinskega župana Kosmača v Cerknem.

Umril je v Pragi 3. t. m. gospod Jan Preiss, soprog Slovincem dobro znane češke pisateljice gospe Gabrijele Preissove, katere izrekamo iskreno sožalje.

**Ženski zbor pevskega in glasbenega društva v Gorici** priredi v soboto dne 15. februarja 1908. v dvorani „Trgovskega Doma“ pevski večer s plesom. Vspored: 1. P. I. Čajkovskij: „Priroda i ljubav“, trio in ženski zbor s spremljevanjem klavirja; 2. C. Kjuj: „Zadremaly Volny“, ženski zbor; 3. Fr. Gerbič: „Rožmarin“, ženski zbor s spremljevanjem klavirja; 4. Josip Michl: „Nezakonska mati“, sopran solo s spremljevanjem klavirja; 5. Anton Foerster: „Venec Vodnikovih pesni“, polni zbor s spremljevanjem klavirja. Spremlja na klavir g. Ciril Eržen. — Pevovodja g. Josip Michl. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Cene: sedeži I. vrste v parterji ali v galeriji 2 K 50 vin., II. vrste 2 K, III. vrste 1 K 50 v. Stojišča 1 K, dijaki, vojniki-nečastniki in člani pevskih društev 60 vin. Vstopnice se prodajajo v prodajalnici gosp. A. Gabrščka v „Trgovskem Domu“, gosp. Ant. Jeretič v Semejniški ulici in na dan koncerta od 7. ure in pol naprej pri blagajnici. Sl. občinstvo se prosi, da se po koncertu odstrani v spodnje prostore restavracije ali na galerijo, da se dvorana pripravi za ples. Pri plesu svira oddelek vojaške godbe c. kr. pešpolka št. 47. Opomba: Dvorana bo med proizvajanjem zaprta.

**Briči in poslanec Fon.** — Dopis iz Brd v „Soči“, ki govori o kolonih, — o neumestnem slavošpevu Fonu in o prosjačenju kolonov pred njim, je strašno zbedel kavce pri „Gorici“. Pravijo pa, da ker vedo, da so Briči pametni in zavedni možje, ne verujejo, da bi bil kak Bric „zagrešil“ oni dopis. Pa je vendarle tako, da je Bric, prav ugleden mož, „zagrešil“ oni dopis ter dal kavcem duhati hud tobak. To kaže, da so Briči res pametni in zavedni možje, ki nič ne verujejo, kar obljublja klerikalci ob volitvah. Nočejo tudi nič prav verjeti, da reši Fon kolonsko vprašanje. Pa kako je obzirna „Gorica“ na vse strani, da ne bi razžalila Bricev. Polaska se veleposestnikom, češ da se revnim kolonom da pomagati brez škode našim veleposestnikom. Glejte, glejte! Kaka obzirnost! Če bi ne bili pred volitvami, pa bi bila opsovala g. dopisnika s surovimi besedami, kakoršne ima le ona v zalogi, in veleposestnike bi bila ozmerjala z oderubi in izsesavci kolonov, seveda bi jim bila pridela pridevek „liberalci“; kajti kdor je klerikalci pa res stiska kolone, ta ne dela po pameti „Gorice“ nič slabega. Tako je s koloni pri „Gorici“. Zato pa je imel prav naš briski dopisnik, da je povedal klerikalnim velikašem v brk, kar jim gre.

**Dva shodiča** so imeli klerikalci v nedeljo. V Lokavcu pri Ajdovščini je govoril dolgočasni kandidat dr. Breclj. Udeležba je bila tako majhna, da priznava celo „Gorica“ sama, da se je vršil shod ob pitnem številu, to je tista „Gorica“, ki proglašata tako rada vsak shodič za „sijajen shod“ ter vidi udeležnike vselej najmanj po dvoje. Slaba je bila udeležba, ali se tu vmes je bilo „agrarcov“, o katerih „Gorica“, da so bili prej liberalci, najbrže polovica („Gorica“ pravi tretjina), ki so glasno ugovarjali dr. Breclju. Burja je brila, kar se dalo, in pa tako mičkana udeležba — slabo znamenje za kandidata Breclja! Pesneto medel začetek! Na Trnovo pa so poslali k prijatelju Kodriču farovskega hlapca Kremžarja. Tudi tam je bilo malo ljudi, tako malo, da si ne upa „Gorica“ niti števila navesti. Farovski hlapec je pravil, da mislijo njegovi gospodarji kmetom davke „preosnovati“, „razbremeniti“ zemljišča, uvesti dveletno vojaško službo, poskrbeti za starostno zavarovanje itd. — seveda če bodo izvoljeni! Tudi gori je brila burja, toliko prijetnejše pa je bilo pri patru Kodriču; tako prijetno, da se Kremžarek ni znal več orientirati ter jo je hotel usekati čez Čaven v Gorico.

O briski železnici piše „Gorica“, in sicer črta Čedad-Kanal naj bi se izvedla tako, da bi z njo dobila Brda svojo brisko železnico.

Da bi se zgradila črta Čedad-Kanal, še misli ni, ker bi avstrijska vlada ne privolila v tako železnico ob meji tam, kjer je bilo polno pomislekov že pri sedanji gorški železnici. Zatorej odpade tu vsak up na brisko železnico. Brisko železnico je spravila „Gorica“ v svoje predale le radi tega, ker se bližajo deželnozbornske volitve. Še vselej pred volitvami so klerikalci obetali Bricev železnico, tako tudi lani ob državnoborskih volitvah, ali resno ne mislijo s to železnico; v Gorici se potem smejejo klerikalni poglavarji, kako da imajo Brice za norca z železnico. Pa letos jim Briči že pokažejo!

**Pevma dobi poštni urad.** — Klerikalci se nič ne brigajo za ljudske koristi. Kadar pa kdo drugi kaj doseže, potem se hitro približajo, češ čas pa začno govoriti, da so pravzaprav oni to dosegli. Tako je tudi s poštnim uradom v Pevmi. Res je, da Pevčani se trudijo že dolgo časa, da bi dobili svoj poštni urad; res je, da je podgorško županstvo že večkrat prosilo v Trst, naj se da Pevmi poštni urad, ker je silno potreben, toda res je tudi, da vse to skozi dolgo vrsto let ni nič izdalo. Vse prošnje so bile zaman. V minoletem zasedanju državnega zbora pa je postavil napredni poslanec Štrekelj interpelacijo, v kateri je v markantnih besedah obrazložena potreba poštne urada v Pevmi. In glejte! Kmalu na to interpelacijo se je izvedelo, da dobi Pevma svoj poštni urad. Če bi ne bil postavil Štrekelj imenovane interpelacije, bi čakali Pevčani lahko še leta in leta na svoj poštni urad. Dejstva govorijo jasno, da gre zasluga za pevmski poštni urad naprednemu poslancu Štrekelju in ne morda celo Fonu, kateremu bi „Gorica“ tako rada pripisala to zaslugo. „Gorica“ hoče odjesti zaslugo Štrekelju, ker ga v svojem krščanstvu neusmiljeno sovraži in pa ker stoji Pevma v goriški okolici, katere poslanec je Fon. Jezico razumemo dobro, ali ne pomaga nič; razumni ki dobro vedo, kako rada se košati „Gorica“ s pavovim perjem.

**Umirajo.** — Mož za možem jim lega v grob. Nadomestila pa ni nikjer. Stari častiljivi patriotje laški izumirajo, novih ni. V generaciji, ki sili v ospredje, je le še nekaj fanatizma in strupene zagrizenosti, kar je gotovo znamenje, da so pri kraju. Lahom v Gorici je tesno pri srcu, kadar stopajo še vedno v impozantnem številu za krsto kakkega svojega prvaka, stiskajo se jim prsi in bolešno vsklikajo: zopet eden! Če pogledajo okoli — žalostna slika. Izumrli so „goriziani“ starega kova, kar je še „boljših“, legajo v grob, tako da s strahom gledajo v bodočnost, kaj bo... In ko tako gledajo, vidijo, kako rastejo Slovenci, kako se množijo. Vedno več jih je, njih vedno manj. Kolo časa se vrti, in kdor je bil dol, pride na vrsto, da stopi na vrh...

**Izpred sodnje.** — Dne 22. oktobra lani je bilo prišlo do prepira v Persoljevi gostilni v Šmartnu v Brdih. Francu Simiču je bilo izbitih 5 zob. Karol Lipičar, 36 let star, 23-letni Fran Simič in 22-letni Ivan Persolja so bili klicani v Gorico k sodnji, prvi kot obdolženec, druga dva kot prič. Po poti so se zmenili, da izpovedo pred sodnijo, da ne vedo nič, kdo je vrgel kozarec, s katerim so bili izbiti Simiču zobje. Pri tem so pozabili, kako so govorili pred orožniki, ter se tako ujeli. Sodnija je prisodila Lipičarju 3 mesece ječe s postom, Simič in Persolja sta dobila vsak po en mesec ječe.

Radi tatvine je bil obsojen L. Pallavicini iz Italije na 5 mesecev v ječo. Obtožen je bil, da je ukradel v Vilešu v Furlaniji 99 K.

Dominik Delpin iz Fiumičela v Furlaniji je bil dolžan stanarine 811 K 68 v. Obvezal se je plačati jo v mesečnih obrokih, ali ker ni držal besede, so se mu imele sodnijsko prodati premičnine. Te je pa rajši on sam prodal. Obsojen je na 2 tedna v ječo.

Umril je v goriški bolnišnici Josip Volk s Trnovega, katerega so prinesli doli, ker je bil ranjen na plesu. Avgust Volk je obdolžen, da ga je sunil v trebuh tako, da je umrl na posledicah sunka. Tako je konstatovala smrt komisija.

Les je žagal 16-letni Iv. Baša iz Dornberga v Gregoričevi delavnici v ulici Vogel v Gorici. Žagal pa je tako nepravilno, da si je prežagal več prstov na levi roki, radi česar se je moral iti zdraviti k usmiljenim bratom.

711 K je ponovril neki Josip Mazzini iz Italije, ki je bil v službi pri tvrcki Moretti v Trziču. Vodja tvrčke mu je dal omenjeni denar, naj ga nese na pošto. Sluga Mazzini je vzal denar in šel, nazaj ga ni bilo več.

Najbrže jo je pobrisal čez mejo. V Trziču je zapustil ženo z otročičkom.

**Brez sredstev.** — Tukajšnji policiji se je predstavil 19-letni Avgust Kirks iz Hanoverske provincije, po poklicu kurilec na ladiji, ter prosil, naj ga pošljejo domov. Bil je brez sredstev. Njegovi želji se seveda ugoti.

**Iz morja pri Trziču** so potegnili 42-letnega P. Damianija, ki je bil čuvaj pri tvrcki Facanoni. Mož je ponesrečil, ko je šel ponoči iz gostilne v Porto Rosega.

## Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

**Nova izdaja seznamka dunajskih ulic.** — Tretja izdaja seznamka dunajskih ulic, priobčenega od poštne in brzojavne ravnateljstva na Dunaju po naročilu trgovskega ministerstva, je ravnokar izšla pod naslovom „Seznamek dunajskih ulic z označenjem poštne dostavljavnih in sodnih okrajev“. V to novo izdajo sprejeli so se sporazumno s c. kr. pravosodnim ministerstvom tudi podatki o pristojnosti v sodnih zadevah ulic, dvorov in hotelov, označenih v 1. 2. in 3. razdelku seznamka. Cena tega v prvi vrsti občinstvu, oblastvom, časniškim podjetjem i. t. d. namenjenega pripomočka znaša 14 stotik za komad. Vsem poštnim uradom je naročeno, da sprejemajo naročbe da ta „seznamek dunajskih ulic“. Od c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstva.

**Hiše za železnice.** — Na Dunaju zgrajeno trinadstropnih hiš s 114 stanovanji za uslužbence državnih železnic.

## Politični pregled.

**Avstrijska delegacija** je izrekla 4. t. m. svojo ogorčenje in sožalje nad dogodkom v Lisboni ter naročila zunanjemu ministru, da to sporoči portugalskemu poslaniku.

**Italijanski parlament in rimski občinski svet o umoru portugalskega kralja.** — V italijanski zbornici je izrekel predsednik portugalskemu dvoru sožalje. Republikanski poslanec Chiesa je rekel, da je njegova dolžnost, izreči portugalskemu narodu pozdrav, ker je bilo portugalsko ljudsko zastopstvo potepano. — V občinskem svetu je tudi začel župan Nathan govoriti sožalnice španski kraljevi rodbini, a takoj ga je prekinil občinski svetnik Allia v imenu republikancev, češ, da je usoda umrjenecv grozna, a vsak pošten človek mora priznati, da je bila usoda zakrivljena. Župan Nathan je odtegnil govorniku besedo ter izjavil, da je življenje vsakega človeka sveto in nedotakljivo, naj si bo kralj ali navaden človek.

**Boji v Maroku.** — Francoski polkovnik Boutegourd je imel blizu Barkašeda s plemenom Inzabasov dveurno bitko. Puntarji so imeli zelo velike izgube. Francozi so izgubili enega častnika in 7 vojakov, štirji častniki in 46 vojakov je bilo ranjenih.

**Delegacijsko zasedanje in zvišanje plač častnikom.** — Armadni odsek avstrijske delegacije se je posvetoval o armadnem ordinariju. Grof Latour je predlagal, da naj se dovoli za leto 1909-5 milijonov 6,600.000 K za povišanje častniških plač in 5 milijonov kron za izboljšanje hrane moštva tako, da pride na vsakega moža 5 h.

**Proračunski odsek avstrijske zbornice** je nadaljeval razpravo o poglavju: sol. Posl. Diamand je predlagal, naj se znižajo cene za jedilno sol in sol za živino. V slučaju naj tozadevno prične vlada pogajanja z ogrsko vlado. Finančni minister dr. Korytowski se je sliceval na svoj prejšnji apel, v katerem je izjavil, da ni možno v sedanjem trenutku misliti na znižanje davkov. Minister se je odločno izjavil proti omenjenim predlogom. — (Klerikalci bodo pa še naprej farbali, kako da znižajo davke).

**Ministerstvo za javna dela v Avstriji.** — Te dni se vrši na Dunaju ministerijalna konferenca, ki se bavi z ustanovitvijo novega ministerstva za javna dela. Načrt bo še ta teden predložen ministerskemu svetu.

**Košut — odlikovan.** — Minister za trgovino Fran Košut je odlikovan z velikim križem Leopoldovega reda, povodom tega, da je bilo uspešno sklenjena nagodba med Avstrijo in Ogrsko.

## Razne vesti.

**Steselj na smrti obsojen.** — Vojna sodnija v Petrogradu je obsodila na smrt generale Steslja, Fočka in Reissa. Smirnov je obsojen na 10 let težke ječe. Pričakuje pa se, da car obsojence pomilosti.

**Enketa za reformo deželnih financ.** — Finančni minister je sklical enketo za reformo deželnih financ na dan 7. marca. Enketa, katere se udeležijo odposlanci vseh deželnih odborov, bo zborovala več dni.

**Jubilno smedko in cigareto** izda tobačna režija povodom cesarjeve šestdesetletnice vladanja.

**Čuden bolnik** je bil sprejet v neko bolnišnico v Rimu. Ko je ležal v postelji par ur, se je dvigal, kakorhitro je videl, da je njegov sosed-bolnik zaspal. Oblekel je njegovo obleko, v kateri je bilo več denarja ter odšel. Lepe razmere morajo vladati v tej bolnišnici, da vsprejemajo za bolnega zdravega človeka, ki jo popiha iz bolnišnice z ukradenim denarjem!

**Ruska duma.** — V seji 4. t. m. je duma na predlog predsednika enoglasno sklenila izraziti portugalski vladi svoje sožalje potom portugalskega poslanika. V znak sožalja so poslanci ustali s svojih sedežev. Minister za unanje stvari je izjavil, da se vlada popolnoma pridruži sklepu dume.

**V pokoj gre koncem tega šolskega leta** slavist dunajskega vseučilišča dr. Jaglič, ki dovrši 6. julija t. l. 70. leto.

**Slovenski jestvinarji v Trstu.** — Na zborovanju zadruga jestvinarjev v Trstu je prišlo do burnih prizorov. Lahki niso pustili govoriti slovensko. Ker so pa Slovenci spoznali situvacijo in nakane vladajoče stranke, je Ivan Preloč stopil k predsedniški tribuni in zahteval „besedo“, česar pa mu predsednik Robba ni hotel dovoliti. Prijela ga je sveta jeza, da je zgrabil za papir čitajočega tajnika, ga mu potegnil iz rok in ga raztrgal. Tu pa se je zgodilo nekaj nečuvenga. Slavnj Dionisio, ki živi od slovenskih Brčkie in ima svoje prodajalnice v ulici Barriera vecchia št. 24 in ulici Sette Fontane št. 481, je skočil k Prelegu, ga zagrabil za vrat in ga hotel daviti. Ali slabo je naletel mož. Kakor na povelje so priskočili Slovenci ter oslobodili svojega vodjo iz rok Dantejevega kulturosoca, nakar je pričela na odru predsedništva prava bitka. Vladni zastopnik je dal predsedniku nalog, naj razpusti občni zbor.

**Na smrti so obsodili v Chartresu** nekega 59-letnega Lucijana Peilluda, ki je vlekkel neko sedemletno deklico v gozd, je posilil in potem umoril.

**V Gradcu** je vstrelil dijak Braccato iz Tridonta svojo ljubico, nastakarico Pizzini.

**V Hrastniku** se je vstrelil 19-letni provizorični učitelj Verdaj.

## V najem se odda s 1. aprilom

znana stacuna gosp. Josipa Hönig v Kanalu na trgu.

Patančneje se izve pri gosp. Ivanu Rauter, postajenačelniku v Bohinjski Bistrici.

Odlikovana pekarija in sladničarna

## Karol Draščik v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinnejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

## Prva goriška tovarna umetnih ognjev

s strojnim obratom izdeluje: rakete,  
bengalične ognje, rimske sveče,  
kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnati topiči.

Nadalje priporoča: jubilejne transpa-  
rante v velikosti cm 120 x 200 s  
podobno cesarjevo in v velikosti cm  
100 x 150 z monogramom.

**Ferd. Makuc**

pooblaščen in priznan pyrotehnik  
Gorica, tekališče Frana Jos. 34.

Iz prijaznosti se sprejemajo naro-  
čila tudi v kavarni „Dogana“ tik  
sodnijske palače.

## Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gos. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega  
peciva, tudi najfinejšega, za nove  
maše in godove, kolače za bir-  
mance, poroke itd. Vsa naročila  
izvršuje točno in natančno po želji  
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,  
fino pecivo, fina vina in likerje  
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške  
pince, potlice itd.

## Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

### ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.



Zdravilna moč teh  
kapljic je neprekosljiva  
— Te kapljice vredijo  
redno prebavljanje,  
če se jih dvakrat na dan  
po jedno žličico popije.  
Okrepé pokvarjeni že-  
lodec, storé, da zgine  
v kratkem času omo-  
ticia in živčna lenost (mrtvost). Te  
kapljice tudi storé, da človek rajši je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz Kine  
in železa, najboljši pripomoček pri  
zdravljenju s trsknim oljem.  
Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

## Trgovina z vinom in žganjem

na debelo

pri Sv. Luciji ob Soči.

Za pristnost vina se jamči. Razpošilja se od  
56 litrov naprej.

**CENE ZMERNE.**

Za obila naročila se toplo priporoča

Franc Fon, lastnik.

## Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na  
premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni  
seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po  
2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi  
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine  
1/4% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%,  
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži se dvojni: opravljeni po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,  
naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

## Kožuhovne ovratnike

(boa)

v največji izberi — po čudovito nizkih cenah

### Raznovrstne pletenine za zimo

## Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

**J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.**

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša!

Solidna postrežba! — Cene stalne!

## Anton Potatzky v Gorici.

Na uređi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najosnoje kupovališče nlraberškcga in drabnega  
biaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in šoljarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne  
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,  
krošjarje, prodajalce po sejnih in trgih  
ter na dežel. 2 35—8

## Milo goriške tovarne

A. Gabršček

je naprodaj v sledečih trgovinah

na Goriškem:

Bandaž Josip — Kanal	Nemec Franjo, Nabrežina
Brisko Angel — St. Andrež	Nanut Jožef — Kanal
Donda Ivan — Morar	Nemec Jožef — Podgora
Drokonja Jernej, Podmelec	Persič Andrej — Črniče
Gregorich Ivan — Podgora	Repič Franc — Ajdovščina
Grzelj Anton, Ribemberk	Rakušček Marija, Kobarič
Jerkič Jožefa — Dobravlje	Spacapan Fran — Ozeljan
Kosmač Fran, Slap ob Idriji	Savelli Julija — Sempas
Košir Terezija — Kanal	Spacapan Albin — Miren
Košir Blaž — Kanal	Sirc A. Alojzij — Dutovlje
Komel Franc — Solkan	Stibil Kat. — Šturje
Komel Alojzij — Komen	Šmrekar Jožef — Kazariče
Leban Josip — Valče	Škert Janko — Batuje
Maraž Jakob — Vrtojba	Della Schiava I. Sveto Komen
Maraž Daniel — Vrtojba	Terpin Anton — Podgora
Matelič Ivan, Livek, Jevšček	Torkar Matevž — Podbrdo
Makuc Josip — Sempas	Tonetti A. — Gradiška
Mermolja Alojz — Batuje	Trampus K., Kostanjevica
Mlekuš A. A. — Bovec	Ukmar Ivan — Dutovlje
Marega Alojzij — Ločnik	Uršovec A. & J. — Tolmin
Malik Mihael, Ajdovščina	Vreton Anton — Skrijlje.

Na Kranjskem:

Gobec Dragotin, Trnovo-Bis. — Olivčič Friderik, Boh.-Bela  
Pogačnik Filip — Dobrava.

V Trstu:

Bertos Klement	Nagelschmidt Ludovik
Čuret M.	Peternel Peter
Čeglar Emilja	Pirič Andrej
Cellia Ivan	Prelog Ivan
Cassutti Rieč.	Plesničar Vekos.
Dobrilla Fran	Petrone Josip
Dolneb Albert	Prat de Katarina
Ferfolgia Fran	Šuman Fran
Gerin Anton	Suc Andrej
Gregorič Josip	Stepančič Alojzij
Gomisil Anton	Silvestri Anton
Godina Stanko	Tomažič Ivan
Grassi Karol	Tamaro Jurij
Klun Ivan	Umek Josip
Košmerlj Ivan	Volk Fran
Kravos Kristjan	Vatovec Ivan
Legat Alojzij	Viegele Tomaž
Lutin Josip	Zeleznik Ivan
Mürtl Valentin	Zorč Ivan
Machne Alojzij	Zwitter Valentin
Maren Alojzij	Zgur Leopold
Milhosig Fran	Zgur & Popatnik.

## Goriška tovarna mila A. Gabršček.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej  
le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole — Koza s solncem.** Poskusite in sodite!  
Svoji k svojim!

V Gorici je na prodaj v sledečih trgovinah: Blokar Jos., De Blas Lucijan, Bratuž Alojzij, Calligaris Iv., Cap-  
pella Vikt., Cleri Al., Kuštrin Ant., Kutin Josip, Marega Jak., Maraž Jak., Marega Al., Modic Fr., Podgornik M., Supansig Lavra, Toffoli  
Viktor v Gledališki in Semeniški ulici, Vodopivec vd. Alojzija, Vuga Rafael, Vallerio Petrina. — V Solkanu: Batistič Hektor, Forna-  
zarič Marija, Jug Josip, Jug Anton, Komel Fran, Stabile M., Vuga Valentin.